

Nya Svärdet, Landskrona

ID: 6967 · Bekræftet position

www.vragguiden.dk/vrag/6967

Position & Dybde

Kort ikke tilgængeligt

WGS84	Dybde (top)	Dybde (bund)
55:52,055N 12:48,810E	Ukendt	Ukendt
ED50	Stævnretning	Afstand til kyst
55:52,090N 12:48,883E	Ukendt	0,2 km

Beskrivelse

Svenske kildeoplysninger fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L1987:6539 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 14-09-2026 **Kildens position (WGS84):** 55:52,055N 12:48,810E **Område:** Landskrona, Skåne [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/937b59eb-b924-4328-b3b4-6d643525da3c) ### Dansk sammendrag Nya Svärdet, også kaldet Svärdet, var oprindelig et handelsskib, men blev i 1628 ombygget til orlogsskib på Blasieholmen i Stockholm af skibsbygmester Hybertsson, som også byggede Vasa. Skibet var kendt som en god sejler, var bevæbnet med 18 12-pundige og otte 3-pundige kanoner og havde omkring 240 mand om bord. I 1658 deltog det i søslaget ved Diskengrundet syd for Helsingør, hvor den svenske flåde led et alvorligt nederlag til de forenede dansk-hollandske flåder. Svenskerne blev beordret til Landskrona for reparation, men på grund af ugunstig vind måtte skibene varpes ind i havnen. Nya Svärdet gik på den nordlige kant af indsejlingsrenden og sank enten 31. oktober eller 29. november 1658. I årene efter forliset blev fire kanoner bjærget, men én faldt tilbage i vandet. Tre år efter forliset oplyste kanonbjærgerne, at vraket var sunket så dybt ned i den løse bund, at videre eftersøgning var nyttesløs. Vraget blev siden et kendt hinder for skibsfarten og er afmærket eller omtalt på kort og i sejladsbeskrivelser fra 1600- og 1700-tallet. Den sammenhængende, bevarede skrogkonstruktion er anslået til 38-40 m i længden og 16 m i bredden. Dele af skibssiden med spanter, bordlægning, garnering samt et sammenhængende stykke dæk eller dørk er observeret, og vraget ligger med kraftig slagside ud mod indsejlingsrenden. Gentagne oprensninger har beskadiget og blotlagt vragsdele; blandt det bjærgede er en 0,90 m høj maskaron med et mandsansigt samt planker, knæ og spanter. Under Nya Svärdet ligger desuden rester af en mindre klinkbygget båd, som muligvis har forbindelse til vraget. Ved besigtigelsen i 2018 var vraget helt dækket af sand. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Fartyglämning, ca 38-40 m l och ca 16 m br (enligt uppskattning vid besiktning 2018). 1984-85 var den synliga lämningen ca 35x6-7 m. En koncentration av skeppstimmer fanns då i den Ö delen, medan den V delen av vraket endast representerades av ett par kraftiga timmer. Trät under sanden var mycket välbevarat. I Ö stack skeppstimmer med dimensioner från 0,2x0,3x0,5 m till 0,4x0,4x2 m upp. Insejlingsrännans kant runt vraket hade delvis rasat och därigenom hade en mängd konstruktionsdetaljer, bl.a. en del av skeppssidan med spant, bordläggning och garnering, frilagts. Delar av ett däck eller en durk satt fortfarande ihop med skeppssidan. Nedanför vraket, som står med kraftig slagsida ut mot insejlingsrännan, stod flera kraftiga däcksbalkar på 0,4x0,4 m nedstuckna i botten. Några delar av skeppets utrustning kunde inte observeras. Nedanför Nya Svärdet låg resterna av en mindre klinkbyggd båt, som kan ha samband med vraket. Denna är dymlad och har drev av nöthår. En sidescan/subbottomundersökning visade att vraket hade ett utbredningsområde på ungefär 60x18 m samt att fyndmaterialet går långt ner i botten. Vrakmassorna sträckte sig även ut i den muddrade djuprännan. Sportdykare hade rapporterat att tegel observerats i området. Dessa kan härröra från fartygets kabyss. Vraket, som under några år varit helt övertäckt av sand, hade 1994 frilagts på en sträcka av ca 40 m. Spant och konstruktionsdetaljer stack då upp omkring 1 m från botten. Tydliga spår efter grävsoppan syntes långt inne i vraket. Vid en besiktning 2018 var lämningen helt överlagrad av

sand men man kunde genom sondering beräkna den bevarade sammanhållna skrovkonstruktionen till 38-40 m l och 16 m br. Nya Svärdet sjönk 1658-10-31 alt 1658-11-29 vid inseglingstrännan till Landskrona efter ett sjöslag vid Diskengrundet, S om Helsingör. Åren efter förlisningen bärgades fyra kanoner från vraket, av vilken en föll tillbaka i vattnet. Nya Svärdet finns inprickat eller är omnämnt på kartor och seglingsbeskrivningar från 1600- och 1700-talet. Anledningen till detta är att vraket utgjort ett hinder för sjöfarten. ****Alternative navne:**** - NYA SVÄRDET - SVÄRDET ****Orientering:**** Norra Haken, Landskrona hamn, Utanför Kallbadhuset, längs inseglingstrännans Ö kant. Enslinjer: 1. Nedre norra inseglingsfyren ens hamnens flaggstång. 2. Nordkaps flaggstång ens det längst åt vänster belägna höghuset vid Larvigatan. 3. Segelsällskapets flaggstång ens tornet Tranehälls hörna. 1. Nedre inseglingsfyren ens hamnens flaggstång. 2. Krönleins yttre skorsten ens skorstenen på yttersta radhuset. 3. Segelsällskapets flaggstång ens Rådhusornet. ****Placering:**** Under vand ****Tradition:**** Nya Svärdet var ursprungligen ett handelsfartyg, men byggdes om till örlogsfartyg 1628 på Blasieholmen i Stockholm av Hybertsson, samme skeppsbyggmästare som byggde Vasa. Hon var en erkänt god seglare, bestyckad med 18 st 12-pundiga och 8 st 3-pundiga kanoner och med en besättningsstyrka på ca 240 man. Nya Svärdet deltog i flera av de svenska sjötagen. Förlisningsförlopp: 1658 utkämpades ett stort sjöslag vid Diskengrundet söder om Helsingör mellan den svenska flottan och de förenade dansk - holländska flottorna. Bakgrunden till slaget var att Skåne samma år hade blivit svenskt, att Kronborgs slott hade invaderats av svenskarna och att även Köpenhamn låg under svensk belägring, vilket hindrade Danmark från att ta upp tull och kontrollera sjöfarten genom sundet. Slaget blev ett svårt nederlag för Sverige och flottan beordrades gå in till Landskrona för reparationer. Vinden var dålig och man fick varpa sig in i hamnen. Nya Svärdet gick på inseglingstrännans norra kant och sjönk 1658-10-31 alt 1658-11-29. Åren efter förlisningen bärgades fyra kanoner från vraket, av vilken en föll tillbaka i vattnet. Tre år efter förlisningen meddelade kanonbärgarna att vraket sjunkit så djupt i den lösa botten att vidare sökande efter kanoner var lönlöst. ****Terræn:**** Lera, sand ****Antikvarisk vurdering:**** Fornlämning ****Begrundelse:**** Fartyget förliste 1658. ****Anbefalet vurdering:**** Övrig kulturhistorisk lämning ****Aktualitet:**** Fundet er bekræftet ved en fysisk undersøgelse ****Undersøgelsesstatus:**** Delundersøkt — Under 1970-talet utfördes undersökningar i syfte att påvisa att vraket, som ligger på inseglingstrännans kant, håller på att förstöras genom upprepade muddringar. Bärgat vid muddringsarbeten 1971: en 0,90 m h maskaron, föreställande ett mansansikte, samt trävirke från vraket. En besiktning utfördes även 1984, då mudderverket återigen grävt upp vrakdelar från Nya Svärdet. Bärgat vid muddringsarbeten 1984: grova söndertrasade plankor, knän samt spant från en mindre klinkbyggd båt. Bärgat vid muddringsarbeten under antikvarisk kontroll 1990: 1 mindre trästycke, troligen en del av en bottenstock, 1 bord som mätte 0,5x1 m, 4 mindre delar av bottenstockar, 1 spant. Bohusläns museum utförde en besiktning 2018 där man återlokaliserade Svärdet, som vid tillfället var helt överlagrad av sand. ****Skadestatus:**** Åverkan — Under 18- och 1900-talet har omfattande muddringsarbeten företagits i Landskrona hamn. Den antikvariska kontrollen har varit dålig och det går inte att uppskatta hur mycket av vraket som muddrats bort. 1971 försökte man ta bort vraket, men misslyckades då mudderverket gick sönder. Enligt en muntlig källa var man i början av 1900-talet ute vid vraket och samlade ved, som sågades upp för stadens snickerifabriker. Virke från denna hantering finns i mindre utsträckning bevarat hos släktingar till dessa fabriksägare. Tydliga spår efter grävskepan syntes långt inne i vraket 1994. ****Egenskaber:**** - Framdrivning: Segel - Material: Trä ****Skriftlige kilder:**** - Lybeck, Otto (red). Svenska flottans historia - Marinarkeologisk tidskrift nr 2 1986 - Sydsvenska dagbladet 1989-03-09 - Sydsvenska dagbladet 1975-11-02 - DN 1970-11-17 - NST 1970 - Arkivhandlingar: Svenskt marinarkeologiskt arkiv (SMA) - Bergstrand, T. 2018. Landskrona farled. Arkeologisk utredning. Rapport 2018:28. Bohusläns museum. ****Feltdato:**** 09-11-2018 ****Publiceret:**** 13-12-2021 ****Senest ændret:**** 13-12-2021 ****Registreringsgrundlag:**** Sjökort ****Målemetode:**** Manuell inprickning ****Positionsfejlmargin:**** 10 m ****Indlæsningsusikkerhed:**** 25 m

Sidst rettet af: twm

Dato: 14-09-2026